

Список использованных источников

1. Структура платежей в бюджет, контролируемых налоговыми органами Республики Беларусь за январь - март 2020-2021 годов / – Электрон. текстовые дан. – 2021. – Режим доступа: <http://www.nalog.gov.by/ru/struktura-byudzheta-v-razreze-dohodnyh-istochnikov-2021/> свободный (дата обращения: 04.05.2021).
2. Налоговый кодекс Республики Беларусь (Особенная часть) 29 дек.2009 г., N71-3: в ред. Закона Респ. Беларусь от 29.12.2020 г., N 72-3 // Консультант Плюс: Беларусь [Электронный ресурс] / ООО «ЮрСпектр», Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2021. – Дата доступа 14.04.2021.
3. Налоговый кодекс Российской Федерации (часть вторая) 05 авг. 2000г., N117-ФЗ: в ред. Федерального закона РФ от 20.04.2021 г., N101-ФЗ / – Электрон. текстовые дан. – 2021. – Режим доступа: <http://nalog.garant.ru/fns/nk/> свободный (дата обращения: 06.05.2021).
4. Податковий кодекс України 02 дек. 2010 г., N2755-VI: в ред. Закона України от 13.04.2021г., N1383-IX / – Электрон. текстовые дан. – 2021. – Режим доступа: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> свободный (дата обращения: 07.05.2021).
5. Лыкова, Л.Н. Налоговые системы зарубежных стран: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры: для студентов высших учебных заведений, обучающихся по экономическим направлениям и специальностям / Л. Н. Лыкова, И. С. Букина. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва: Издательство Юрайт, 2018. – 309 с.

Людмила ГОЛНАЧ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет

Оксана БЕДНАРЧУК

студентка 2 курсу
кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

ЕКОНОМІЧНИЙ СЕНС ТА ВАГОМІСТЬ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Податок на додану вартість відіграє значну роль у фінансовому потенціалі країни, адже має доволі вагому частку щорічного внеску до бюджету України. На сьогоднішній день такого виду податки застосовуються великою кількістю країн усього світу, проте на відміну від всіх його позитивних факторів залишається слабкою фіскальною складовою. Це зумовлено, в першу чергу, недосконалим законодавчим регулюванням, а відтак, для покращення ефективності останнього слід детально розглянути його сутність та значення.

Податок на додану вартість – це вид непрямого податку, який під собою має на увазі фінансові відносини між державою та платниками податків. Останні виникають з метою створення загального централізованого грошового фонду для виконання державою своїх функцій. Варто зазначити, що регулювання даного податку розпочинається із проблем ще на етапі визначення дефініції. Так, відповідно до Податкового кодексу України податок на додану вартість – це непрямий додаток, який нараховується та сплачується відповідно до норм розділу V ПКУ[1].

Однак, виходячи із змісту самого поняття, об'єктом оподаткування є безпосередня надбавка до вартості продукту, товару, послуги, що закладається безпосередньо суб'єктом господарювання, який виступає у ролі податкового агента. Щодо прямоти податку, тут дійсно слід його вважати непрямим, адже такий включається у вартість товарів.

Досліджуючи історію виникнення й трансформації податку на додану вартість, Сидоренко Р.В. зазначив, що даний податок вперше було застосовано у Франції, а сама ідея запровадження такого роду податків належить чиновнику Морісу Лоре. Останній описав його механізм, природу, а також навів основні аргументи з яких було чітко видно, що діючий податок з обігу не достатньо ефективний в порівнянні із податком на додану вартість [2].

Важливим у даній роботі є визначення економічного змісту, а відтак задля наведеного варто звернутися до роботи Т.М. Семенко, який визначає його як частину вартості товару та наводить його складові. Серед таких: матеріальні витрати (вартість витрачених у виробництві сировини і матеріалів, послуги виробничого характеру, які формують собівартість продукції); заробітна плата (заробітна плата за окладами, премії, матеріальна допомога, компенсаційні виплати); відрахування на соціальні заходи (відрахування на пенсійне забезпечення, соціальне страхування, страхові внески на випадок безробіття); амортизація (сума нарахованої амортизації основних засобів, які задіяні в процесі виробництва товарів, робіт, послуг); прибуток [3].

Щодо значення даного податку, тут варто відзначити, що такий посідає доволі важливу роль, адже одразу виконує три функції держави, зокрема такими є: фіскальна, регулююча та стимулююча. Розглядаючи фіскальне значення варто відмітити, що ПДВ забезпечує державу необхідними надходженнями в Державний бюджет України, що дозволяє органам влади виконувати державні зобов'язання та завдання. Відносно регулюючої функції, тут варто відмітити, що така проявляється безпосередньо в розподілі вартості внутрішнього валового продукту. Так, за допомогою ПДВ держава приймає безпосередню участь в процесі ціноутворення, а також в процесі розподілу доходів. Щодо стимулюючої, то вона спрямовується на підтримання розвитку того чи іншого економічного процесу, а її реалізація прослідковується через надання системи пільг та звільнень.

Розглянувши сутність ПДВ, а також його значення, що виражені у безпосередніх функціях, можна зробити висновок, що даний вид податку дійсно відіграє поважну роль не тільки в накопиченні та розподілі державного бюджету, а й в цілому має безпосередню участь в розвитку держави, а відтак потребує чіткого законодавчого регулювання. Незважаючи на уже існуючу кількість реформувальних заходів даного податку, він досі залишається недосконалим та потребує наукового втручання у його розвиток.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755–VI (Редакція станом на 15.05.2021)// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Сидоренко Р.В. Визначення сутності податку на додану вартість та перспективи його розвитку// [Електронне джерело]: Режим доступу, – <http://scholar.googleusercontent.com/scholar?q=cache:DN7CmB4b6TsJ:scholar.google.com>
3. Семенко Т.М. Податок на додану вартість як економічна категорія// [Електронне джерело]: Режим доступу, – <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=527>